

Respekt for livsgrundlaget

Når man bor og lever på vandet, så lærer man at respektere det på den hårde måde. Alverdens landkrabber ville have godt af at opleve, hvordan det er at bygge en husbåd på åbent vand!

(Husbåden, Ark, under opførelse Odense havn, 2025)

Om havet, livsbetingelserne, overfloden af rigdom lige under os, som den danske og europæiske magtelite har fuld fart med at ødelægge.

<https://via.ritzau.dk/pressemeddelelse/14395353/verdens-have-kan-estituere-hurtigere-end-vi-har-troet-hvis-vi-saetter-ind-nu-viser-david-attenborough-i-ny-bog?publisherId=13562628&lang=da>

Da jeg voksede op i 1960'erne, var min drøm at få et hus ved vandet og en delfin som ven, der kom, når jeg fløjtede. Forbilledet var en serie i fjernsynet, som hed Flipper. Den handlede om en delfin som var ven med en lille dreng og som kunne de mest fantastiske ting.

Havet var stort, mystisk, dybt, levende og rigt, sådan som jeg tænkte på det. I 1970'erne var der en serie i fjernsynet, der handlede om [Jacques-Yves Cousteaus](#) opdagelsesrejser på verdenshavet. Den dokumenterede hvor fantastisk rigt og mangfoldigt verdenshavet var/er.

Nu, i 2025, hvor vi er ved at være færdige med at lave vores yderst mobile husbåd i Odense, står vi umiddelbart overfor det for alvor at erfare, hvordan det står til med de indre danske farvande.

Allerede nu kan det dog konstateres, hvor forfærdeligt vandmiljøet er inde i havnen i Odense. Der er fedtemøg allerede. For det meste er vandet uigennemsigtigt. Vi skriver 10 maj 2025. Det er tidligere end [sidste år](#), som var rekord!

På trods af, at det har regnet meget lidt de sidste 3 måneder, så er vandet fyldt med næringsstoffer. Normalt ville tilførslen af næringsstoffer fra landbrugsjorden have været højere, men mange års udvaskning har ført til akkumuleringen af store mængder af næringsstoffer i organisk form, som frigøres tidligt grundet de relativt høje vandtemperaturer, der speeder omsætningen af materialet op, så mængden af næring til algerne i vandet stiger.

Ude i Odense Fjord ved Klintebjerg, hvor der stadig er lidt ålegræs, var det helt dækket af algevækst. Sandsynligheden for, at vi ser iltsvind, store mængder af organisk materiale på kysterne meget snart er overvældende.

Det har været videnskabeligt dokumenteret i årtier, at det ville blive sådan som det er nu¹.

Ansvar for udviklingen ligger inden for de uhellige alliancer, der hersker mellem de snævre kapitalintensive erhvervsinteresser, Landbrug og Fødevarer, politiske partier, finanssektor og medier, der alle lever af at formidle en løgn om, at hvad der er godt og nødvendigt for dansk konventionelt landbrug, det er ikke bare godt for landbruget men for samfundet i det hele taget.

Værdierne, dvs. kapitalværdierne i dansk landbrug, er skabt med offentlige midler og finanssektorens lånepenge.

Landbruget administrerer ca. 61% af det danske landareal, modtager ca. 7 milliarder kroner om året i direkte støtte fra det offentlige, primært EU-midler.

Dets aktiver, dvs. bedrifterne med jord er prissat med udgangspunkt i de kunstigt skabte kapitalværdier. Landbruget skylder mere end 300 milliarder og finanssektoren vil ikke afskrive disse tilgodehavender, selv om bedrifternes reelle bidrag til økonomien er negativ, når

¹ Den famøse landbrugspakke fra 2016 og dens vedtagelse vidner om, hvordan magtelisten manipulerer med fakta for at finde argumenter for at støtte det miljødelæggende og kapitalintensive landbrug:
<https://journalisten.dk/lukkethedsprisen-forskere-fik-dobbelt-mundkurv/>

erhvervets direkte og indirekte betydning for livet og økonomien regnes med.

Havet omkring Danmark er ødelagt af dansk konventionelt landbrug.

Der findes kun meget begrænset kystfiskeri, fordi der ikke er fisk i vandet mere. Det kan konstateres ved selvsyn, og os, der til tider har dykket og fisket i de indre danske farvande, ved, at der stort set ikke er fisk mere af den slags, som der var. Torsken og fladfisken er væk!

Turismen lider forfærdeligt under landbrugets fedtemøg, som driver op på stranden og ødelægger oplevelsen af at bade og opholde sig ved vandet.

Den socialdemokratiske miljøminister giver landbruget lov til at sprøjte med PFAS på jordene, og der er massiv forurening med disse evigheds kemikalier i havet omkring os. De fisk, som kan fanges, er fyldt med PFAS!

De hellige alliancer mellem medier og erhvervsliv sørger omhyggeligt for, at almindelige mennesker får det indtryk, at man er ved at løse problemerne via den såkaldte grønne trepart, som i virkeligheden er et yderlige tiltag i retning af at støtte det konventionelle landbrug på forskellige områder.

Der er lagt op til, at der skal købes lavbundslande ud, for at give plads til natur og skov. Det kan i sig selv være meningsfuldt nok, men er ret beset ikke noget særligt agtværdigt miljøtiltag. For grunden til, at man giver flere penge til landbruget på den måde, er at mange lande alligevel er blevet uanvendelige i det kapitalintensive, konventionelle landbrug. Pengene kunne bruges bedre, for udviklingen kommer af sig selv.

Mange års dræning af jorderne har fået det organiske materiale til at forsvinde, det sker når der kommer ilt til den jordbund, som indeholder meget humus.

De periodevis meget store mængder regn, der kommer nu på grund af den pågående globale opvarmning, fører til oversvømmelser.

Havvandsstigningerne er ved at slå igennem nu, og vil tage yderligere fart i de næste år. Der vil komme mange flere og langt mere voldsomme stormfloder, dvs. oversvømmelser langs de danske kyster. Det kan slet ikke lade sig gøre at beskytte bygninger og landarealer mod disse i fremtiden. Mange værdier vil gå tabt.

Den sande pris, som naturen og borgerne betaler for især dansk landbrugs forvaltning af de danske landarealer, er gigantisk høj.

Dansk landbrug er på ingen måde bæredygtig, hverken i økonomisk forstand eller på nogen anden måde. Det ville aldrig kunne klare sig uden offentlige midler, hvorfor bøndernes fortælling om sig selv som liberale dækker over noget af det mest åndsformørkede, der findes.

Halvdelen af de ansatte i landbruget er udlændinge, der er rykket op med rode fra de tidligere østbloklande, for så at komme hertil, hvor de udfører det mest trivielle arbejde i landbruget for lønninger, som danskere ikke vil gå for. Den fortælling, som erhvervet og det politiske system kommer med om erhvervets betydning for beskæftigelsen, er en simpel løgn.

De professionelle økonomer har en doktrin, der handler om, at [udbuddet af arbejdskraft skaber sin egen efterspørgsel](#), hvorfor arbejdsløshed nærmest pr. definition ikke kan være noget problem.

Men i forhold til landbrugets funktion for beskæftigelsen, der hedder det sig, at alle de erhverv, dvs. grovvarereselskaber, maskinproducenter, producenter af gift og andre hjælpestoffer, gødning, sojaprotein fra latinamerika, finanssektor osv. ville gå konkurs uden dansk landbrug!

Det er da også rigtigt, at alle dem, der laver miljøproblemerne, ville blive nødt til at finde på noget andet.

Men sagen er, at der ville være nok at tage sig til uden det konventionelle kapitalintensive landbrug.

Økologisk landbrug kræver mere arbejdskraft pr. produceret enhed af mad.

Det efterlader et miljø, som er befordrende for livet på landet, ikke bare andre livsformer end mennesket selv.

Det er godt for grundvandet, havet omkring os, klimaet, mangfoldigheden af liv på, over og omkring os.

Det er godt for kystfiskeriet, et mindre kapitalintensivt og langt mere økonomisk fiskeri, end de store trawlere, som David Attenborough taler om i bogen, der linkes til i begyndelsen af teksten her.